ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ നവമോऽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ നവമസ്കന്ധേ നവമോऽധ്യായഃ ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
അംശുമാംശ്ച തപസ്തേപേ ഗംഗാനയനകാമ്യയാ ।
കാലം മഹാന്തം നാശക്നോത് തതഃ കാലേന സംസ്ഥിതഃ ॥ **1** ॥

ദിലീപസ്തത്സുതസ്തദ്വദശക്തഃ കാലമേയിവാൻ ।
ഭഗീരഥസ്തസ്യ പുത്രസ്തേപേ സ സുമഹത് തപഃ ॥ **2** ॥

ദർശയാമാസ തം ദേവീ പ്രസന്നാ വരദാസ്മി തേ ।
ഇത്യുക്തഃ സ്വമഭിപ്രായം ശശംസാവനതോ നൃപഃ ॥ **3** ॥

കോऽപി ധാരയിതാ വേഗം പതന്ത്യാ മേ മഹീതലേ ।
അൻയഥാ ഭൂതലം ഭിത്ത്വാ നൃപ യാസ്യേ രസാതലം ॥ **4** ॥

കിം ചാഹം ന ഭുവം യാസ്യേ നരാ മയ്യാമൃജന്ത്യഘം ।
മൃജാമി തദഘം കുത്ര രാജംസ്തത്ര വിചിന്ത്യതാം ॥ **5** ॥

ഭഗീരഥ ഉവാച
സാധവോ ൻയാസിനഃ ശാന്താ ബ്രഹ്മിഷ്ഠാ ലോകപാവനാഃ ।
ഹരന്ത്യഘം ത്വേംഗസംഗാത് തേഷ്വാസ്തേ ഹ്യഘഭിദ്ധരിഃ ॥ **6** ॥

ധാരയിഷ്യതി തേ വേഗം രുദ്രസ്ത്വാത്മാ ശരീരിണാം ।
യസ്മിന്നോതമിദം പ്രോതം വിശ്വം ശാടീവ തന്തുഷു ॥ **7** ॥

ഇത്യുക്ത്വാ സ നൃപോ ദേവം തപസാതോഷയച്ഛിവം।
കാലേനാൽപീയസാ രാജംസ്തസ്യേശഃ സമതുഷ്യത ॥ **8** ॥

തഥേതി രാജ്ഞാഭിഹിതം സർവലോകഹിതഃ ശിവഃ।
ദധാരാവഹിതോ ഗംഗാം പാദപൂതജലാം ഹരേഃ ॥ **9** ॥

ഭഗീരഥഃ സ രാജർഷിർനിൻയേ ഭുവനപാവനീം।
യത്ര സ്വപിതൃണാം ദേഹാ ഭസ്മീഭൂതാഃ സ്മ ശേരതേ ॥ **10** ॥

രഥേന വായുവേഗേന പ്രയാന്തമനുധാവതീ।
ദേശാൻ പുനന്തീ നിർദഗ്ധാനാസിഞ്ചത് സഗരാത്മജാൻ ॥ **11** ॥

യജ്ജലസ്പർശമാത്രേണ ബ്രഹ്മദണ്ഡഹതാ അപി।
സഗരാത്മജാ ദിവം ജഗ്മുഃ കേവലം ദേഹഭസ്മഭിഃ ॥ **12** ॥

ഭസ്മീഭൂതാംഗസംഗേന സ്വർയാതാഃ സഗരാത്മജാഃ।
കിം പുനഃ ശ്രദ്ധയാ ദേവീം യേ സേവന്തേ ധൃതവ്രതാഃ ॥ **13** ॥

ന ഹ്യേതത് പരമാശ്ചർയം സ്വർധുൻയാ യദിഹോദിതം।
അനന്തചരണാംഭോജപ്രസൂതായാ ഭവച്ഛിദഃ ॥ **14** ॥

സന്നിവേശ്യ മനോ യസ്മിംഛ്ര -
ദ്ധയാ മുനയോऽമലാഃ।
ത്രൈഗുൺയം ദുസ്ത്യജം ഹിത്വാ
സദ്യോ യാതാസ്തദാത്മതാം ॥ **15** ॥

ശ്രുതോ ഭഗീരഥാജ്ജജ്ഞേ തസ്യ നാഭോऽപരോऽഭവത്।
സിന്ധുദ്വീപസ്തതസ്തസ്മാദയുതായുസ്തതോऽഭവത് ॥ **16** ॥

ഋതുപർണോ നലസഖോ യോऽശ്വവിദ്യാമയാന്നലാത്।
ദത്ത്വാക്ഷഹൃദയം ചാസ്മൈ സർവകാമസ്തു തത്സുതഃ ॥ **17** ॥

തതഃ സുദാസസ്തത്പുത്രോ മദയന്തീപതിർനൃപ ।
ആഹുർമിത്രസഹം യം വൈ കൽമാഷാംഘ്രിമുത ക്വചിത് ।
വസിഷ്ഠശാപാദ് രക്ഷോഽഭൂദനപത്യഃ സ്വകർമണാ ॥ **18** ॥

രാജോവാച
കിം നിമിത്തോ ഗുരോഃ ശാപഃ സൗദാസസ്യ മഹാത്മനഃ ।
ഏതദ് വേദിതുമിച്ഛാമഃ കഥ്യതാം ന രഹോ യദി ॥ **19** ॥

ശ്രീശുക ഉവാച
സൗദാസോ മൃഗയാം കിഞ്ചിച്ചരൻ രക്ഷോ ജഘാന ഹ ।
മുമോച ഭ്രാതരം സോഽഥ ഗതഃ പ്രതിചികീർഷയാ ॥ **20** ॥

സ ചിന്തയന്നഘം രാജ്ഞഃ സൂദരൂപധരോ ഗൃഹേ ।
ഗുരവേ ഭോക്തുകാമായ പക്ത്വാ നിൻയേ നരാമിഷം ॥ **21** ॥

പരിവേക്ഷ്യമാണം ഭഗവാൻ വിലോക്യാഭക്ഷ്യമഞ്ജസാ ।
രാജാനമശപത് ക്രുദ്ധോ രക്ഷോ ഹ്യേവം ഭവിഷ്യസി ॥ **22** ॥

രക്ഷഃകൃതം തദ് വിദിത്വാ ചക്രേ ദ്വാദശവാർഷികം ।
സോഽപ്യപോഽഞ്ജലിനാഽഽദായ ഗുരും ശപ്തും സമുദ്യതഃ ॥ **23** ॥

വാരിതോ മദയന്ത്യാപോ രുശതീഃ പാദയോർജഹൗ ।
ദിശഃ ഖമവനീം സർവം പശ്യഞ്ജീവമയം നൃപഃ ॥ **24** ॥

രാക്ഷസം ഭാവമാപന്നഃ പാദേ കൽമാഷതാം ഗതഃ ।
വ്യവായകാലേ ദദൃശേ വനൗകോദമ്പതീ ദ്വിജൗ ॥ **25** ॥

ക്ഷുധാർതോ ജഗൃഹേ വിപ്രം തത്പത്ന്യാഹാകൃതാർഥവത് ।
ന ഭവാൻ രാക്ഷസഃ സാക്ഷാദിക്ഷ്വാകൂണാം മഹാരഥഃ ॥ **26** ॥

മദയന്ത്യാഃ പതിർവീര നാധർമം കർതുമർഹസി ।
ദേഹി മേऽപത്യകാമായാ അകൃതാർഥം പതിം ദ്വിജം ॥ **27** ॥

ദേഹോऽയം മാനുഷോ രാജൻ പുരുഷസ്യാഖിലാർഥദഃ ।
തസ്മാദസ്യ വധോ വീര സർവാർഥവധ ഉച്യതേ ॥ **28** ॥

ഏഷ ഹി ബ്രാഹ്മണോ വിദ്വാംസ്തപഃശീലഗുണാൻവിതഃ ।
ആരിരാധയിഷുർബ്രഹ്മ മഹാപുരുഷസംജ്ഞിതം ।
സർവഭൂതാത്മഭാവേന ഭൂതേഷ്വന്തർഹിതം ഗുണൈഃ ॥ **29** ॥

സോऽയം ബ്രഹ്മർഷിവർയസ്തേ രാജർഷിപ്രവരാദ് വിഭോ ।
കഥമർഹതി ധർമജ്ഞ വധം പിതുരിവാത്മജഃ ॥ **30** ॥

തസ്യ സാധോരപാപസ്യ ഭ്രൂണസ്യ ബ്രഹ്മവാദിനഃ ।
കഥം വധം യഥാ ബഭ്രോർമന്യതേ സന്മതോ ഭവാൻ ॥ **31** ॥

യദ്യയം ക്രിയതേ ഭക്ഷസ്തർഹി മാം ഖാദ പൂർവതഃ ।
ന ജീവിഷ്യേ വിനാ യേന ക്ഷണം ച മൃതകം യഥാ ॥ **32** ॥

ഏവം കരുണഭാഷിണ്യാ വിലപന്ത്യാ അനാഥവത് ।
വ്യാഘ്രഃ പശുമിവാഖാദത് സൗദാസഃ ശാപമോഹിതഃ ॥ **33** ॥

ബ്രാഹ്മണീ വീക്ഷ്യ ദിധിഷും പുരുഷാദേന ഭക്ഷിതം ।
ശോചന്ത്യാത്മാനമുർവീശമശപത് കുപിതാ സതീ ॥ **34** ॥

യസ്മാൻമേ ഭക്ഷിതഃ പാപ കാമാർതായാഃ പതിസ്ത്വയാ ।
തവാപി മൃത്യുരാധാനാദകൃതപ്രജ്ഞ ദർശിതഃ ॥ **35** ॥

ഏവം മിത്രസഹം ശപ്ത്വാ പതിലോകപരായണാ ।
തദസ്ഥീനി സമിദ്ധ്യേऽഗ്നൗ പ്രാസ്യ ഭർതുർഗതിം ഗതാ ॥ **36** ॥

വിശാപോ ദ്വാദശാബ്ദാന്തേ മൈഥുനായ സമുദ്യതഃ।
വിജ്ഞായ ബ്രാഹ്മണീശാപം മഹിഷ്യാ സ നിവാരിതഃ॥ **37** ॥

തത ഊർധ്വം സ തത്യാജ സ്ത്രീസുഖം കർമണാപ്രജാഃ।
വസിഷ്ഠസ്തദനുജ്ഞാതോ മദയന്ത്യാം പ്രജാമധാത്॥ **38** ॥

സാ വൈ സപ്ത സമാ ഗർഭമബിഭ്രന്ന വ്യജായത।
ജഘ്നേഽശ്മനോദരം തസ്യാഃ സോഽശ്മകസ്തേന കഥ്യതേ॥ **39** ॥

അശ്മകാൻമൂലകോ ജജ്ഞേ യഃ സ്ത്രീഭിഃ പരിരക്ഷിതഃ।
നാരീകവച ഇത്യുക്തോ നിഃക്ഷത്രേ മൂലകോഽഭവത്॥ **40** ॥

തതോ ദശരഥസ്തസ്മാത് പുത്ര ഐഡവിഡസ്തതഃ।
രാജാ വിശ്വസഹോ യസ്യ ഖട്വാംഗശ്ചക്രവർത്യഭൂത്॥ **41** ॥

യോ ദേവൈരർഥിതോ ദൈത്യാനവധീദ് യുധി ദുർജയഃ।
മുഹൂർതമായുർജ്ഞാത്വൈത്യ സ്വപുരം സന്ദധേ മനഃ॥ **42** ॥

ന മേ ബ്രഹ്മകുലാത് പ്രാണാഃ കുലദൈവാന്ന ചാത്മജാഃ।
ന ശ്രിയോ ന മഹീ രാജ്യം ന ദാരാശ്ചാതിവൽലഭാഃ॥ **43** ॥

ന ബാൽയേഽപി മതിർമഹ്യമധർമേ രമതേ ക്വചിത്।
നാപശ്യമുത്തമശ്ലോകാദൻയത് കിഞ്ചന വസ്ത്വഹം॥ **44** ॥

ദേവൈഃ കാമവരോ ദത്തോ മഹ്യം ത്രിഭുവനേശ്വരൈഃ।
ന വൃണേ തമഹം കാമം ഭൂതഭാവനഭാവനഃ॥ **45** ॥

യേ വിക്ഷിപ്തേന്ദ്രിയധിയോ ദേവാസ്തേ സ്വഹൃദി സ്ഥിതം।
ന വിന്ദന്തി പ്രിയം ശശ്വദാത്മാനം കിമുതാപരേ॥ **46** ॥

അഥേശമായാരചിതേഷു സംഗം
ഗുണേഷു ഗന്ധർവപുരോപമേഷു।

രൂഢം പ്രകൃത്യാऽऽത്മനി വിശ്വകർതു -
ർഭാവേന ഹിത്വാ തമഹം പ്രപദ്യേ ॥ **47** ॥

ഇതി വ്യവസിതോ ബുദ്ധ്യാ നാരായണഗൃഹീതയാ ।
ഹിത്വാൻയഭാവമജ്ഞാനം തതഃ സ്വം ഭാവമാശ്രിതഃ ॥ **48** ॥

യത് തദ് ബ്രഹ്മ പരം സൂക്ഷ്മമശൂൻയം ശൂൻയകൽപിതം ।
ഭഗവാൻ വാസുദേവേതി യം ഗൃണന്തി ഹി സാത്വതാഃ ॥ **49** ॥

॥ ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
നവമസ്കന്ധേ സൂർയവംശാനുവർണനേ നവമോऽധ്യായഃ ॥